פרשת תולדות
ד' בנסלו, תשפ"ז

דרך הבעש"ט
דרך אמונה פשוטה וברורה

דרך הבעל שם טוב

מופץ ב-17,000 עותקים

אמונה שהולכת איתך יד ביד

גיליון לשבת קודש | מאת הרב שי עטרי שליט"א

עפ"י דרכו של הרה"צ ר' אשר פריינד זיע"א

העלון מוקדש לרפואת:
נעמי בת פנינה
איילה חן בת אודליה
יגל שמעון בן תהילה
בתושח"י

פנינים על הפרשה

לא לגרום צער

ותלך לדרוש את ה' (כה, כב)

רש"י מבאר שרבקה הלכה לבית מדרשו של שם לשאול מדוע מתרוצצים הבנים בקרבה. צריך להבין מדוע לא הציעה את שאלתה לפני יצחק בעלה, והעדיפה להביא את שאלתה לבית מדרשו של שם?

וייתכן לומר, שרבקה חששה שאם תספר מה עובר עליה ליצחק, הוא יצטער לשמוע זאת. ולכן העדיפה לא לספר לו אלא ללכת לשאול בבית מדרשו של שם, שם תקבל תשובה לשאלתה ומרגוע לנפשה מבלי לצער את יצחק

לשמור על אפשרות הבחירה

הלעיטני נא... כי עייף אנוכי (כה, ל)

חז"ל מספרים על מעשי עשיו באותו היום שגרמו לו לעייפות רבה: "התחיל עשיו לצוד בשדה. מצאו נמרוד שהיה גיבור ציד... וקבע לו יום מלחמה. הלך עשיו ונטל עצה מיעקב וכו' והרג את נמרוד, ולכך נעשה עייף". (מדרש, מובא בבעלי התוס' לתורה).

באותו היום נפטר גם אברהם אבינו (רש"י). צריך להבין, מדוע סובבו משמיים שאברהם הצדיק ונמרוד הרשע ימותו באותו היום?

בין אברהם לנמרוד התחולל מאבק קשה מאד. אברהם אבינו ייצג את כוח הקדושה ובימי חייו היה עמל כל העת לפרסם את האמונה בקדוש ברוך הוא. לנגדו עמד נמרוד הרשע, שהתאמץ לחזק את כוחות הטומאה והאלילות בעולם ושאף שכל העולם יעבוד עבודה זרה. נמרוד ניסה אף להשליך את אברהם אבינו לכבשן האש ולהורגו והקב"ה הציל את אברהם מידיו.

המאבק ביניהם לא הוכרע, ועד היום יש מלחמה בעולם בין כוחות הקדושה לכוחות הטומאה, וכך הוא רצון ה', שיישמר איזון מסוים בין הטוב והרע כדי שתתקיים אפשרות בחירה ביניהם.

בשעה שבא עשיו, נכד אברהם, והצליח להרוג את נמרוד הגיבור הרשע, נהייתה נטייה חזקה לטובת כח הקדושה בעולם, משום שאנשים ראו שכל האלילים של נמרוד לא הצילוהו מיד נכדו של אברהם אבינו מייצג האמונה בקדוש ברוך הוא, ומעתה אין טעם לעבודת האלילים שהוכח שאין בה ממש. באותה שעה היה חשש שתאבד אפשרות הבחירה בין הטוב לרע.

לכן, סיבב מסובב הסיבות שאברהם אבינו יסתלק מהעולם באותו יום שמת נמרוד, וכך יאמרו הבריות, שאמנם נמרוד נהרג על ידי זרעו של אברהם אך גם אברהם מת באותו יום, ואם כן, לא התברר מי ביניהם הוא הצודק ואפשרות הבחירה עדיין קיימת בין הקדושה לטומאה.

אותו קושי התעורר גם בנס קריעת ים סוף, שבגלל העוצמה והפרסום של הנס היה חשש שלא תהיה בחירה בעולם בין טוב לרע, לכן מיד בא עמלק ו'קירר את האמבטי' של האמונה, ונשאר כח הבחירה בעולם.

עשיו הקטן

ויקרא את עשו בנו הגדול (כז, א)

כתוב במדרש רבה (פרק ס"ה): "אמר רבי אלעזר בר שמעון וכו': אביו קורא אותו גדול, "ויקרא את עשיו בנו הגדול" ; אמו קוראת אותו גדול, "ותקח רבקה את בגדי עשיו בנה הגדול החמודות". אמר להם הקב"ה: אם בעיניכם הוא גדול, בעיניי הוא קטן, שנאמר "הנה קטון נתתיך בגויים בזוי אתה מאד".

צריך להבין, מדוע מאשימים ומעניישים את עשיו על כך שהוריו קראו לו "גדול", איזה מעשה רע הוא עשה כאן?

ייתכן לומר, שעשיו הוא זה שגרם לכך שיגידו עליו שהוא גדול, משום שהיה מתפאר במעשיו ומשבח את עצמו, והאמינו לו וחשבו שהוא "גדול" באמת. אמר הקב"ה, אתם מאמינים לסיפורים שלו שהוא "גדול" אבל אני יודע את האמת שהוא "קטן" ובזוי מאד.

חברותא לדרך

לבקש רשות מאבא

כאשר יעקב מגיע לקבל את הברכה מיצחק אביו כותבת התורה על יעקב:

"ויאמר יעקב אל אביו אנכי עשיו עשיתי כאשר דברת אליי, קום נא שבה ואכלה מציידי בעבור תברכני נפשך " (כז , יט).

ועל עשיו נאמר " ויאמר לאביו יקום אבי ויאכל מציד בנו ..."

כותב המדרש (תנחומא):

"וכיוון שנכנס הרשע התחיל קורא לאביו בזדון 'יקום אבי ויאכל' היה גוזר עליו". והכתוב אומר עליו "בבוא רשע בא גם בוז" (משלי יח ג). לעומתו יעקב בא בלשון של בקשה - לשון שפלות וענותנות".

ובכן יעקב מלמד אותנו יסוד עצום בבואנו מול הקב"ה:

1. לבקש רשות מבורא עולם לפני שאנו מתחילים בתפילה או בבקשה שנאמר "ויבא אל אביו ויאמר אבי ויאמר הנני מי אתה בני". (כז, יח).

2. לבוא בנמיכות קומה - אנכי עשיו- בי יש את עשיו ואני מצד עצמי רשע בדיוק כמוהו וכל כוונתי היא לעשות את רצון השם.

שואל יצחק "מה זה מיהרת למצוא" = איך כל כך מהר מצאת את היסוד שאתה מצד עצמך עשיו? הרי העבודה הזו לוקחת שנים.

עונה לו יעקב - "כי הקרה ה' אלהיך" - "אבא, זה בזכותך לא בזכותי (זכות אבות). וזה הרחמים של השם.

אומר יצחק בוא נראה אם אתה אמיתי "הַקֹּל קול יעקב והידיים ידי עשיו" - הקל - נשמה אלוקית, אך המעשים זה ה"עשיו" שבי, אך מי שהולך בענווה ומכיר את האמת שלו- הנשמה מכנעת את היצר הרע שבו.

אדם שפונה לאבא שבשמיים מתוך הכרת האמת שלו (שפלות האדם, ענווה ויראת שמיים טהורה) מתברך מלמעלה בכל הברכות של יעקב אבינו.

שבת שלום
הר' עמית בן שאנן

מדור זה נכתב ע"י אברכי כולל 'דרך הבעל שם טוב', כי תורה אמיתית לא נשארת רק בבית המדרש - היא הולכת איתך לכל מקום

תעלון פעמון בגדיו | לא לקרוא בתפלה

לע"נ: הודיה בת עידית | יוחאי חי גלאם בן מרים ז"ל | לישועות: שי, אורית חן, שמואל ליאון, מנחם מנדל, אליעזר, חנה, שריה רחל חלפין לזיווג הגון: נועה ירין לוי הי"ו

בידיים שלך לשמח אנשים!
הצטרף גם אתה
להפצת העלונים של דרך הבעל שם טוב
לפרטים: 055-9814913 | אברהם: 052-2258276 | office@baderech.co.il

זמני השבת

	כניסה	יציאה	ר"ת
חיפה	16:23	17:13	17:47
תל אביב	16:23	17:13	17:47
ירושלים	16:05	17:16	17:50
באר שבע	16:26	17:16	17:51

יו"ל ע"י עמותת "דרך הבעל שם טוב" ע. ר. 580660942 | עיצוב ועימוד: T.Nadar | בנק לאומי | סניף 856 | מ.ח 5335809 ע"ש 'דרך הבעל שם טוב' | קוד מוסד: 24791

פרשת השבוע על פי דרך הבעל שם טוב

הרב שי עטרי שליט"א

עשה לך רב

בפתחו של הערב, מן הראוי להתבונן בפרשת השבוע המפגישה אותנו עם שני אחים - יעקב ועשו. מדובר בשני אחים שגדלו באותו הבית, לאותו אב ולאותה אם, יצחק ורבקה, שהיו שניהם צדיקי עולם. בניגוד לישמעאל ויצחק, שם ניתן היה לתלות את הפערים הרוחניים בשוני שבין האימהות - שרה אל מול הגר - הרי שכאן מדובר באותם הורים ממש. השאלה המוכרת והמהדהדת היא כיצד ייתכן שמבית אחד ומאותם הורים יצאו שני אחים כה קוטביים באופיים ובדרכם: האחד יעקב, בחיר האבות, והשני עשו?

התשובה העמוקה לשאלה זו טמונה במושג אחד: הדרכה. התורה מתארת את יעקב אבינו כ"אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים". רש"י מפרש שהכוונה היא לישיבה בבית מדרשו של שם ובבית מדרשו של עבר. יעקב חיפש הדרכה; היה לו רב, היה לו מורה דרך שיוכל לכוון אותו, להאיר את עיניו ולהדריך אותו בנתיבות החיים. לעומתו, עשו מתואר כ"אִישׁ יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה". עשו הוא אדם נטול סמכות רוחנית מעליו. הוא חי בשדה הפתוח, בין החיות והעופות, ללא רב וללא מורה דרך. כאשר אדם בוחר לחיות ללא הדרכה וללא דמות מכוונת, התוצאה היא חיי שדה פראיים נטולי רסן.

האדם, מעצם בריאתו, זקוק נואשות להדרכה. אנו יצורים סובייקטיביים, הנגועים באהבה עצמית המעוורת את עינינו מלראות את חסרונותינו. ממש כשם שהגמל אינו מסוגל לראות את הדבשת של עצמו - אך מיטיב לראות את דבשתו של חברו - כך אנו נוטים לבקר את זולתנו אך מתקשים להבחין בפגמינו שלנו. על כל מעשה שגוי שנעשה, נוכל להמציא לעצמנו מאה אלף תירוצים והצדקות. משום כך, זקוק האדם לדמות חיצונית - רב, מורה או חבר אמת - שתוכל לשקף לו את הנהגותיו ביושר. "אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים"; האדם אינו מסוגל לחלץ את עצמו ממגבלותיו ומתפיסותיו השגויות ללא עזרה חיצונית. אני עשוי לייעץ לאחרים ולהדריך אותם בתבונה, אך בכל הנוגע לעצמי - אני עיוור.

הפסוק הקובע "לֹא טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ" אינו בגדר המלצה בלבד, אלא קביעה אלוקית על טבע האדם. בורא עולם ברא אותנו כחיות חברתיות, יצורים חסרים שנועדו להשלים זה את זה. לעיתים, מתוך גאווה אישית, אדם נוטה לומר לעצמו: "אני מסתדר בכוחות עצמי, איני זקוק לאיש, איני זקוק להדרכה, ואני בוודאי לא זקוק לבת זוג". הלך מחשבה זה הוא תולדה של גאווה הרסנית. התורה מעידה שהבדידות אינה מצב רצוי או תקין. מי שסבור שהוא יכול לצלוח את החיים בגפו, בעצם מציב את עצמו כמי שמבין טוב יותר מבורא עולם שקבע את טבע הבריאה.

מעבר לקושי להעניק מחמאה, קיים קושי שניח לא פחות – הקושי לקבל מחמאה. לעיתים בני זוג דוחים במו ידיהם את ההערכה שהם זוכים לה.

(מתוך השיחה)

מטבענו, אנו זקוקים לחברה שתקיף אותנו, שתתמוך בנפשנו, שתלמד אותנו תורה והלכה. אי ההשלמה עם חסרוננו והניסיון להיות "מושלמים" ועצמאיים לחלוטין הם שורש של בעיות רבות.

מהות הבית היהודי

אחד היסודות האיתנים ביותר בבניין הבית היהודי הוא היכולת של בן הזוג להישיר מבט אל בת זוגו (ולהפך) ולהודות בכנות: "אני צריך אותך, אינני יכול להסתדר בלעדייך". זו אינה חולשה, אלא הכרה באמת הבסיסית של הקיום האנושי, המאפשרת לאחדות האמיתית לפרוח.

כדי להבין לעומק את מטרת הבית היהודי, עלינו לחדד את מהות מוסד הנישואין. אנשים רבים ניגשים לחיי הנישואין מתוך תפיסת עולם שטחית. אם נשאל זוג ממוצע מהו החזון שלהם להקמת בית, התשובה תהיה לרוב: "לקנות דירה משותפת ולהביא ילדים שיהיו דור ההמשך". על פניו, זו נשמעת תשובה לגיטימית. אך האמת היא, שזהו בדיוק "החזון" של חיות הרחוב.

גם חתול וחתולה מקימים להם "בית". הם מאתרים פח אשפה שכונתי, משתלטים עליו, שומרים על הטריטוריה, ומביאים יחד גורים לעולם. אם מטרת הנישואין של האדם מסתכמת אך ורק ברכישת נכס נדל"ני והבאת צאצאים, הרי שאין הבדל מהותי בינו לבין החתול.

אז לשם מה בעצם מתחתנים? הנישואין ביהדות נועדו למטרה נשגבת הרבה יותר: תיקון המידות. אנו נישאים כדי שבן או בת הזוג יעזרו לנו להשתנות. אדם נכנס לנישואין עם מידות מסוימות - לעיתים הוא כעסן, עצלן, גאוותן או אנוכי. הבית היהודי הוא המרחב שבו, מתוך חיכוך ואהבה, האדם לומד להפוך לרגוע, זריז, עניו ואכפתי. החזון האמיתי של הנישואין הוא היכולת לומר למפרע: "בזכות הנישואין הללו הפכתי לאדם בעל נתינה גדולה יותר". הבעל צריך להיות מסוגל להביט באשתו ולהתפעל מעבודת המידות שלה, מהדרך שבה הפכה לאדם המקדיש את חייו למען הילדים והמשפחה, והאישה צריכה לראות כיצד בעלה עובד על מידותיו ומתגבר על יצרו. אצל בעלי חיים אין עבודת מידות - חתולה תישאר אותה חתולה שורטת לפני ההמלטה ואחריה. אך האדם, שנברא בצלם, מצווה להשתנות, ומוסד הנישואין הוא כלי הקיבול לשינוי הזה.

הכרת הטוב

אבן יסוד נוספת בשלום הבית היא תכונת הכרת הטוב. כפיות טובה פירושה המילולי הוא לקיחת הטובה שנעשתה למענך, וכפיית (כיסוי) כלי עליה, כדי להסתיר אותה ולהתעלם מקיומה. לעיתים קרובות אנו פוגשים בני זוג המתייחסים למאמצים של הצד השני כמובן מאליו. בעל שעוזר במטלות הבית ותולה כביסה, למשל, מחכה למילה טובה. אך במקום זאת, הוא עלול לשמוע את המשפט המקפיא: "אתה גר פה, זה חלק מהחובות שלך, לך תשטוף עכשיו כלים". גישה כזו מחריבה את יסודות הבית. גם אם מדובר בחובה, וגם אם שניהם עובדים ומתפרנסים - חובה ללמוד להודות. לומר תודה על ארוחה שהוכנה, על בית שנוקה, ועל כביסה שקופלה.

שלמה המלך אמר: "מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד הַלָּשׁוֹן". המשמעות העמוקה אינה רק במילים הפוגעניות, אלא בכוח המילה להחיות או להרוג את הנפש ברמה היומיומית. ילד שחוזר מבית הספר ושומע מאביו מילים מרוממות על חריצותו ומידותיו, מקבל זריקת חיים. לעומת זאת, התעלמות היא סוג של מוות. אינך חייב לצעוק, לבזות או לשלוח חיצים מורעלים כדי להרוג אדם מבפנים; מספיק שתימנע מלתת לו יחס. בעל שטורח, מנקה, מטפל בילדים, מכין אותם לשינה ולמסגרות, ואשתו אינה אומרת לו ולו מילה אחת של הערכה - עם הזמן יתייבש ויקמול, ולהפך.

ישנם אנשים שמתקשים להעניק מחמאות מכיוון שלא גדלו בבתים שבהם ההורים החמיאו זה לזה. הם לא ראו מודל של הערכה הדדית, וכתוצאה מכך הפעולה הזו זרה להם לחלוטין. הדרך להתגבר על כך היא לתרגל, אפילו בצורה טכנית ומלאכותית בתחילה. לשנן את המילים "תודה רבה אשתי היקרה" ממש כמו דקלום. גם אם בת הזוג תצחק

דרך הבעל שם טוב

אמונה שהולכת איתך יד ביד

כל מה שחשוב לכם - במספר טלפון אחד

קו השיעורים העולמי של דרך הבעל שם טוב:

03-30-90900 | 1700-111-090 ללא פרסומות

מענה אנושי, הקדשת העלון ולתרומות:

בטלפון 055-9814913

בימים א'-ה' בין השעות 8:00-15:00

לקבלת העלון למייל:

office@baderech.co.il

להזמנת הרב לשיעורים

חייגו: 055-9814913

מוזמנים לשתף לתרומה:

אמונה | שלום בית | חינוך ילדים | תקשורת בין אישית | נפש האדם ועוד...

מטפלת רגשית

052-5732470

בתחילה, הצחוק הזה ישבור את חומת הגאווה, ועם הזמן, ככל שהאדם מתרגל למילים הללו, הן הופכות לחלק אותנטי מאישיותו. התירוץ "אני לא רגיל להחמיא כי לא חינכו אותי לכך" אינו תקף. הרי לשם כך בדיוק התחתנת - כדי להשתנות ולסגל לעצמך דפוסים מתוקנים שלא היו קיימים בעברך.

מעבר לקושי להעניק מחמאה, קיים קושי שכיח לא פחות - הקושי לקבל מחמאה. לעיתים בני זוג דוחים במו ידיהם את ההערכה שהם זוכים לה. אישה שהכינה עוגה טובה לשבת ובעלה משבח אותה בהתלהבות, ובתגובה היא מבטלת את דבריו וקוראת להם "הצגה" או "שקר" - בעצם גודעת את המוטיבציה שלו להמשיך להחמיא. הסיבה לכך נובעת לרוב מחסכים רגשיים או טראומות עבר, שגרמו לאדם לפתח חומות הגנה ולדחות כל מילה טובה כדי לא להיפגע בהמשך.

יש להבין כי היכולת לקבל מחמאה היא ביטוי לענווה אמיתית. אדם גאוותן מאמין שהוא אינו זקוק לאיש וכי הוא עומד בזכות עצמו, ולכן ידחה דברי שבח. לעומתו, אדם עניו מודע לאנושיותו, מבין שהוא, ככל האדם, זקוק לחיזוקים חיוביים, ומקבל את המילה הטובה בתודה ובשמחה. גם אדם מבוגר שעבר כברת דרך בחייו ורכש חכמה וניסיון, עדיין שמח ופורח למשמע מילה טובה מצד סביבתו או בן זוגו.

ההכנה לשבת היא דוגמה מצוינת למרחב בו ניתן לנהל מתחים ולהרבות באהבה או חלילה לייצר מדנים. משפחות רבות דוחות את כל מטלות השבת ליום שישי בצהריים, ונכנסות ליום הקדוש מתוך לחץ, כעסים ואפיסת כוחות. הדרך הנכונה היא להתחיל את ההכנות כבר ביום רביעי, כך שיום שישי יוותר פנוי למטלות ההכרחיות בלבד, ויאפשר לבני הזוג לשבת יחד בנחת, לשתות קפה ולברך זה את זה באווירה רגועה לקראת שבת המלכה.

מידות ואמונה

ליעקב אבינו היו שני רבנים, ששמותיהם מסמלים את שתי הקומות הרוחניות שכל אדם נדרש לבנות באישיותו:

הקומה הראשונה היא מדרגתו של "שם". זהו הרב המעצב את ה"שם" של האדם, קרי - את המהות והמידות שלו. רב זה מדריך אותך כיצד להיות בן אדם מתוקן: כיצד לעקור את הכעס, לטפל בעצבות ובעצלות, וכיצד להתנהג בכבוד, בעדינות ובאהבה אל האישה והילדים. אלו הם יסודות הדרך ארץ שקדמה לתורה. לא מספיק להחזיק ברב שמורה הלכות יבשות בלבד (כמו שאלות הלכתיות לגבי שימוש בפלטת שבת), אלא רב שבונה אישיות.

אך בכך לא די. חינוך לנימוסים, למידות טובות, לאכילה מנומסת ולניהול תקין של הבית - כל אלו הם הכרחיים, אך אינם מספיקים כדי להתמודד עם סערות החיים. כאן נכנסת לתמונה הקומה השנייה: בית מדרשו של "עבר". "עבר" מסמל את מה שמעבר לטבע, מעבר למה שניתן לראות בעיניים בשר ודם. זוהי קומת האמונה בבורא עולם.

אדם נטול אמונה, גם אם הוא בעל מידות טובות, יחווה את החיים כגיהינום רווי פחדים וחרדות נוכח כל משבר. ניקח לדוגמה רגע משברי וקריטי כמו לידה. אישה שניגשת ללידה, שזהו מצב של סכנת חיים ממקדת, ללא אמונה - נמצאת בחרדה משתקת. היא אינה ישנה, אינה אוכלת ורואה שחורות, מלאה בדמיונות הרסניים על כך שלא תשרוד, עד כדי מחשבות מיורדות על עתיד בעלה עם נשים אחרות. לעומתה, אישה שניגשת ללידה עם אמונה עמוקה ("עבר"), פונה לבורא עולם מתוך ביטחון ושלווה פנימית: "בידך אפקיד רוחי". היא יודעת שהכול מאיתו ואין עוד מלבדו, ולכן היא נכנסת לחדר הלידה רגועה ובוטחת.

אותו עיקרון תקף לכל התמודדות מאיימת בחיינו. בעת אזעקות וסכנה ביטחונית, אב משפחה נטול אמונה עלול לאבד עשתונות, לרעוד מפחד ולהכניס את כל ביתו לפאניקה וחוסר אונים. אדם מאמין, לעומת זאת, למרות החשש הטבעי, ישמור על קור רוח, יחזק את בני ביתו ויישען על כוח עליון המספק עוגן פנימי עמוק.

זהו השילוב המנצח שהפך את יעקב ל"איש תם" - אדם שלם. השלמות מושגת רק כאשר משלבים את "שם" (אצילות הנפש, מידות טובות והתנהגות מוסרית) יחד עם "עבר" (אמונה עוקרת הרים בבורא עולם).

לסיכום, עבודת החיים שלנו היא לאזן ולשלב בין שתי המהויות הללו. לזכור שהבסיס לבניין הבית והמשפחה נשען על הכרת הטוב, עבודה מתמדת על המידות, יציאה ממעגל האנוכיות והגאווה, וחינוך לאחריות אישית ועצמאות. ומעל לכל - חיבור עמוק ואמיתי לאמונה בבורא עולם, הנותן לנו את הכוח לצלוח כל משבר.

פרשת תולדות

לכבוד ידידי ... הי"ו

"וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן הַשָּׂדֶה וְהוּא עָיֵף" (בראשית פרק כ"ה) - ומבואר בחז"ל שבמילה "עָיֵף" אנחנו לומדים "חמש עבירות עבר אותו רשע באותו היום" (בבא בתרא דף ט"ז ע"ב), כלומר שהתורה במילה "עָיֵף" כוללת משמעות רחבה יותר של עבירות חמורות שבחמורות.

ולכאורה לנו נראה שהמילה "עָיֵף" היא לא כל כך נוראית, שהרי כולנו עייפים מתישהו, ולמה התורה נוקטת דווקא במילה זו כשהיא רוצה ללמד אותנו על ירידה כה תהומית של עֵשָׂו?

אולם יש כאן נקודה נפלאה בעבודת ה', כתוב "וְקוֵי ה' יַחֲלִיפוּ כֹחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ" (ישעיהו פרק מ'). כלומר אדם שעושה את רצון ה' ומכיר שהעשייה שלו היא מאת ה' ולא ממנו, שזה בבחינת "וְקוֵי ה' יַחֲלִיפוּ כֹחַ" - הם מחליפים את הכוח שלהם ומעבירים אותו אל ה', ואז ה' נוסך בהם כוחות על, תוספת מרץ ואנרגיה של קדושה, וממילא "יָרוּצוּ וְלֹא יִיגָעוּ".

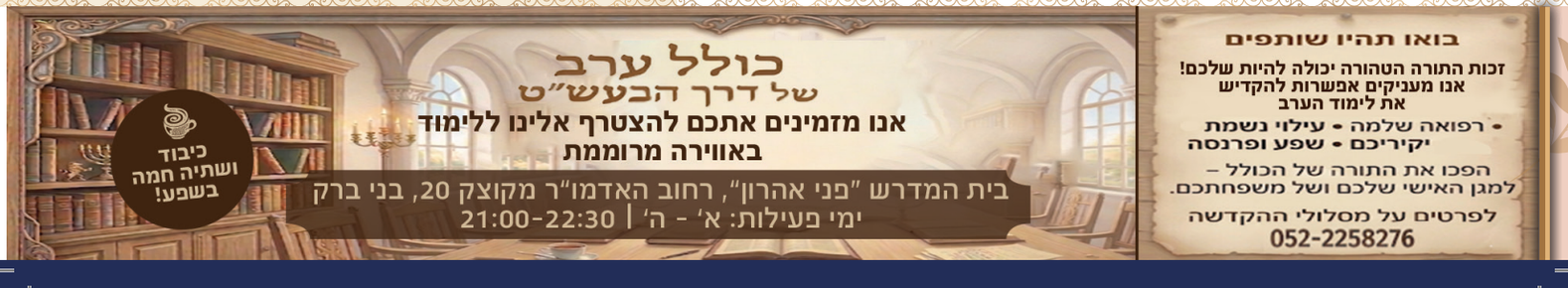
אך כשאנחנו רואים מצב של "עָיֵף" - לא עייפות פיזית בלבד אלא נפשית, וזהו "כִּי עָיֵף אָנֹכִי" (בראשית פרק כ"ה), העייפות כבר הגיעה ל"אָנֹכִי" - לעצם הנפש שלו (או יש לומר אני "עָיֵף" מה"אָנֹכִי" - כלומר "עָיֵף" מ"אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ" (שמות פרק כ')), וזה מגלה שכל המהלך של עֵשָׂו לא היה תקין על פי עבודת ה', אלא מתגלה שיש כאן מהלך של עבירות חמורות שהן גורמות עייפות לעצם הנפש.

אך מי שהולך בעבודת ה' בדרך האמת, הרי שזה ניכר על פניו, כמו שכתוב "חָכְמַת אָדָם תָּאִיר פָּנָיו" (קהלת פרק ח') - יש לו שמחת חיים, מרץ, רצון, תקווה ונכונות לעזור לזולת.

המשיך להאיר, לתת, לפעול, לעשות, להחליף כוח ולהכיר ברחמי ה'. להיות אור בבית ולהיות משען לחברים טובים, ואז מידה כנגד מידה ה' יאיר לך את הדרך, ואז יהיה לאחים הקטנים שלך ממי ללמוד, הם ילכו אחרי האח הגדול שהוא לסמל ודוגמא.

תבורך בכל הברכות ברוחניות ובגשמיות.

לקוח מתוך הספר "אגרות הדרך"
מאת הרב שי עטרי שליט"א
לרכישה חייגו: ר' אברהם 052-2258276

סיפורו של
צַדִּיק

ילדים מגדלים
1700-111-220

מְסַכֵּל הַתַּכְנִיּוֹת פֶּרֶק ב

יְלָדִים יְקָרִים, בַּשָּׁבוּעַ שֶׁעָבַר סִפַּרְנוּ לָכֶם עַל אָבִי חַגִּיז שֶׁהִתְלַבֵּט בֵּין הַנֶּאֱמָנוּת לַחֲבֵרָיו לְבֵין הַצֹּרֶךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַנָּכוֹן, וְהֶחְלִיט לְהַזְהִיר אֶת הַמּוֹרֶה מִתַּכְנִיתָם לְמָרַח שֶׁמֶן עַל כִּסְאוֹ. הַמּוֹרֶה מָצְלַיִם לְסַכֵּל אֶת הַתַּרְמִית, אַךְ שְׁלֹמֹה הַבַּלְגָּנִיסְט לֹא מְוַתֵּר, וְאָבִי נִצָּב שׁוּב בִּפְנֵי הַהַחְלָטָה הַמּוּסָרִית הַקָּשָׁה.

שְׁלֹמֹה בַּרְדַּקִיסְטִי נִהְיָה עַצְבָנִי. "זֶה לֹא הוֹלֵךְ לָנוּ! חֲבֵר'ה, מָה קוֹרֶה? הִלְכָה הַתְּכְנִית. אַתֶּם יוֹדְעִים מָה? אַחֲרֵי הַצַּלְצוּל, כָּל הַכְּתָּה נִשְׁאֶרֶת פֹּה לְמַטָּה, לֹא עוֹלִים!"

אָבִי חַגִּיז שָׁמַע אֶת הַתָּכְנִית שֶׁל שְׁלֹמֹה בַּרְדַּקִיסְטִי. הוּא הָלַךְ בְּשֶׁקֶט לַמִּחָנָךְ בְּאֶמְצַע הַהַפְסָקָה: "כְּבוֹד הָרַב, תֵּדַע לְךָ שֶׁהֵם מַמָּשׁ מְאוּכְזָבִים שֶׁהָרַב לֹא יָשַׁב עַל הַכִּסֵּא, וְאַחַד הַתַּלְמִידִים בַּכִּתָּה הוּא הַמַּנְהִיג – כֻּלָּם שׁוֹמְעִים לוֹ, כֻּלָּם עֲבָדִים שֶׁלּוֹ, הוּא הַשְׁלִיט עַל כֻּלָּם – הוּא הוֹדִיעַ לְכֻלָּם שֶׁאַחֲרֵי הַהַפְסָקָה נִשְׁאָרִים לְמַטָּה. שֶׁהָרַב יַעֲשֶׂה מַה שֶּׁהָרַב חוֹשֵׁב."

הַמְּחַנֵּךְ הֶחְדִּישׁ אָמַר לְאָבִי: "תּוֹדָה רַבָּה לְךָ שֶׁאַתָּה מְעַדְכֵּן אוֹתִי. אֲנִי הַבַּנְתִּי." הוּא קָרָא לְתַלְמִיד אַחֵר, בְּלִי שֶׁיֵּדְעוּ: "לָךְ תּוֹדִיעַ הַיּוֹם לַכִּתָּה שֶׁהַשִּׁיעוּר הַבָּא לֹא יִהְיֶה בַּכִּתָּה, הוּא יִהְיֶה לְמַטָּה בַּמִּגְרָשׁ."

אַחֲרֵי חָמֵשׁ דַּקּוֹת, אֶחָד הַתַּלְמִידִים בָּא: "חֲבֵר'ה, אַתֶּם שׁוֹמְעִים? הָרַב אָמַר שֶׁאַחֲרֵי הַצַּלְצוּל לֹא לַעֲלוֹת לַכִּתָּה, הַשִּׁיעוּר יִהְיֶה בַּמִּגְרָשׁ."

שְׁלֹמֹה שָׁמַע אֶת זֶה וּמָשָׁם הִתְעַצְבֵּן! "חֲבֵר'ה, מָה קוֹרֶה פֹּה? זוֹ כְּבָר תְּכְנִית שְׁנִיָּה שֶׁאֲנִי מְתַכְנֵן, וּמִישֶׁהוּ פֹּה... כַּנִּרְאֶה יֵשׁ חֻפַּרְפֶּרֶת בַּכִּתָּה שֶׁמְּגַלֶּה אֶת כָּל הַסּוֹדוֹת."

אֶחָד הַיְלָדִים בַּכִּתָּה אָמַר לִשְׁלֹמֹה: "תַּקְשִׁיב, לִי נִמְאַס מֵהַתָּכְנִיּוֹת שֶׁלְּךָ. אַתָּה מַתְחִיל עִם הַמְּחַנֵּךְ, אָז תֵּדַע לְךָ שֶׁאִם אַתָּה מְתַכְנֵן תָּכְנִית שְׁלִישִׁית, אֲנִי לֹא אֶהְיֶה שָׁתְף."

שְׁלֹמֹה אָמַר לוֹ: "חַצְפָּן! אַתָּה מִתְמָרֵד נָגְדִּי?"

שְׁלֹמֹה חִכָּה עַד שֶׁהַיְלָד הַזֶּה יֵלֵךְ, וְרַק לְאַחַר מִכֵּן הוֹדִיעַ לְכָל הַחֲבֵר'ה שֶׁנִּשְׁאֲרוּ: "מָחָר אֲנַחְנוּ נַכְנִיס אוֹתָהּ לְתוֹךְ הַיַּלְקוּט שֶׁלּוֹ, אֵיפֹה שֶׁנִּמְצְאִים הַסְּפָרִים וְהַמַּחְבָּרוֹת, כְּדֵי שֶׁהַבַּנָּה תִּמְעַךְ שָׁם וְתִמָּרַח לוֹ עַל הַסְּפָרִים וְעַל הַמַּחְבָּרוֹת. שׁוֹמְעִים, חֲבֵר'ה? אוֹי וַאֲבוֹי לְמִי שֶׁיִּגָּלֶה אֶת הַתָּכְנִית שֶׁלָּנוּ! וְאִם אֲנִי אֵדַע שֶׁמִּישֶׁהוּ גִּלָּה, זֶה הַסּוֹף שֶׁלּוֹ!"

אָבִי חַגִּיז שָׁמַע אֶת הַתָּכְנִית לְמָחָר, וְהוּא גַּם שָׁמַע הֵיטֵב אֶת הָאִיּוּם שֶׁל שְׁלֹמֹה בַּרְדַּקִיסְטִי, שֶׁאָמַר שֶׁאִוּ וַאֲבוֹי לְמִי שֶׁיַּעַז לְגַלּוֹת אֶת הַתָּכְנִית.

אָבִי לֹא יָדַע מָה לַעֲשׂוֹת. מְצַד אֶחָד, הוּא הֵבִין שֶׁמְּדֻבָּר בְּמַעֲשֶׂה אַכְזָרִי, שֶׁעָלוּל לְגָרֹם לְאוֹתוֹ יֶלֶד עָגְמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה, לְהַשְׁחִית לוֹ אֶת הַסְּפָרִים וְהַמַּחְבָּרוֹת וּלְהַשְׁפִּיל אוֹתוֹ בִּפְנֵי כֻּלָּם. מִצַּד שֵׁנִי, הוּא פָּחַד מְאֹד מִשְּׁלֹמֹה וּמַמָּה שֶׁהוּא עָלוּל לַעֲשׂוֹת לוֹ אִם יִגָּלֶה שֶׁהוּא זֶה שֶׁסִּפֵּר עַל הַתָּכְנִית.

לָכֵן, אָבִי צִלְצֵל לָרַב שֶׁלּוֹ וְשָׁאַל אוֹתוֹ: "כְּבוֹד הָרַב, הֵם כְּבָר הִתְיָאֲשׁוּ מֵהַמְּחַנֵּךְ, וְעָכְשָׁו הֵם מִתְכַּוְּנִים לְהִתְלַבֵּשׁ עַל אֶחָד הַתַּלְמִידִים בַּכִּתָּה. הֵם רוֹצִים לְהַכְנִיס לוֹ מָחָר בְּבֹקֶר רְקוּבָה לְתוֹךְ הַיַּלְקוּט, כְּדֵי שֶׁהִיא תִּמְעַךְ וְתִמָּרַח לוֹ עַל הַסְּפָרִים וְעַל הַמַּחְבָּרוֹת. הָרַב, מָה אֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת? מִצַּד אֶחָד, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאִם אֲנִי לֹא אֶעֱשֶׂה כְּלוּם, הַיֶּלֶד הַזֶּה עָלוּל לִסְבֹּל מְאֹד. אֲבָל מִצַּד שֵׁנִי, שֶׁהָרַב יֵדַע שֶׁשְּׁלֹמֹה הַזֶּה אָמַר שֶׁאִם הוּא יִגָּלֶה מִי סִפֵּר עַל הַתָּכְנִית, זֶה הַסּוֹף שֶׁלּוֹ!"

הָרַב הִקְשִׁיב לִדְבָרָיו שֶׁל אָבִי וְהִשִּׁיב לוֹ: "יְדִידִי הַיָּקָר, אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת חָבֵר שֶׁל בּוֹרֵא עוֹלָם, וְלֹא חָבֵר שֶׁל הַבְּרִיּוֹנִים בַּכִּתָּה. אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת נֶאֱמָן לְבוֹרֵא עוֹלָם וְלַעֲשׂוֹת אֶת הַדָּבָר הַנָּכוֹן, גַּם כְּשֶׁזֶּה קָשֶׁה וְגַם כְּשֶׁאַתָּה פּוֹחֵד."

אָבִי שָׁמַע אֶת דִּבְרֵי הָרַב, אֲבָל הַפַּחַד שֶׁלּוֹ עֲדַיִן לֹא הִרְפָּה מִמֶּנּוּ. הוּא הִמְשִׁיךְ לִשְׁאֹל בִּדְאָגָה: "אֲבָל הָרַב, מָה יִקְרֶה אִם הוּא יִתְפֹּס אוֹתִי? הָרַב, אַתָּה יוֹדֵעַ אֵיזֶה בָּחוּר רָשָׁע הוּא? הוּא נָקָמָן, הוּא אַכְזָרִי, וְהוּא יָכוֹל לַעֲשׂוֹת נֶגְדִּי חֵרֶם כִּתָּתִי, כָּךְ שֶׁכָּל הַכִּתָּה לֹא תְּדַבֵּר אִתִּי."

הָרַב הֵשִׁיב לוֹ: "אָבִי, אִם אַתָּה מַרְגִּישׁ פַּחַד, תַּעֲלֶה אֶת הַפַּחַד שֶׁלְּךָ לְפַחַד הַשֵּׁם: 'הַשֵּׁם, תְּזַכֵּה אוֹתִי לִלְמֹד מֵהַפַּחַד שֶׁיֵּשׁ לִי מִשְּׁלֹמֹה, שֶׁכָּכָה אֶפָּחֵד מִמְּךָ.'."

הַאִם אָבִי יְסַפֵּר לַחֲבֵרוֹ לַכִּתָּה עַל עֲלִילוֹתָיו שֶׁל שְׁלֹמֹה, אוֹ שֶׁהַפַּחַד יִשְׁתַּלֵּט עָלָיו?

הֶמְשֵׁךְ יָבוֹא בַּשָּׁבוּעַ הַבָּא בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם

מְסִבַּת אֲרוּסִים

בַּיָּמִים שֶׁבָּהֶם הָיָה הָרַב יְהוֹשָׁעַ בָּרִים צָעִיר לְיָמִים, הָיָה נוֹהֵג לָלֶכֶת שׁוּב וְשׁוּב אֶל בֵּיתוֹ שֶׁל הַחָזוֹן אִישׁ.

הוּא אָהַב לִשְׁמֹעַ אֶת דִּבְרֵי הַתּוֹרָה שֶׁלּוֹ, לִלְמֹד מִמֶּנּוּ הַנְהָגוֹת טוֹבוֹת, וְלִרְאוֹת אֵיךְ כָּל יְהוּדִי חָשׁוּב בְּעֵינָיו.

פַּעַם אַחַת הִגִּיעַ הָרַב יְהוֹשָׁעַ אֶל הַחָזוֹן אִישׁ יַחַד עִם חָבֵר טוֹב שֶׁלּוֹ.

הֶחָזוֹן אִישׁ הִבִּיט בְּחָבֵר בְּחִיּוּךְ וְשָׁאַל:

"בֶּן כַּמָּה אַתָּה?"

הַבָּחוּר הֵשִׁיב בְּבֵישָׁנוּת אֶת גִּילוֹ.

הֶחָזוֹן אִישׁ פָּנָה מִיָּד אֶל הָרַב יְהוֹשָׁעַ בָּרִים וְאָמַר לוֹ:

"אֲנִי רוֹאֶה שֶׁחֲבֵרְךָ כְּבָר הִגִּיעַ לְפִרְקוֹ. צָרִיךְ לַעֲזֹר לוֹ לִמְצֹא שִׁדּוּךְ טוֹב!"

הָרַב יְהוֹשָׁעַ לָקַח אֶת הַדְּבָרִים לֵלֶב.

הוּא הֵחֵל לְבָרֵר, לִשְׁאֹל וּלְהַצִּיעַ, וְלֹא עָבַר זְמַן רַב עַד שֶׁנִּמְצָא לִבְחוֹר שִׁדּוּךְ מַתְאִים וּמְשַׁמֵּחַ.

כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת הֶחָזוֹן אִישׁ, אוֹר גָּדוֹל עָלָה עַל פָּנָיו.

"כַּמָּה אֲנִי שָׂמֵחַ!" אָמַר.

"הִלְוַאי וְהָיִיתִי יָכוֹל לְהִשְׁתַּתֵּף בְּשִׂמְחַת הָאֲרוּסִים. אֲבָל זְמַנִּי יָקָר מְאוֹד. לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִכֶּם דָּבָר אֶחָד – כְּשֶׁתַּגִּיעַ הַזְּמַן לַעֲרֹךְ אֶת הַתְּנָאִים, תִּקְרְאוּ לִי בְּדִיּוּק אָז, וְאָבוֹא בְּשִׂמְחָה."

"בְּוַדַּאי!" הִבְטִיחוּ לוֹ.

הִגִּיעַ יוֹם הָאֲרוּסִים.

הַבַּיִת הָיָה מָלֵא אוֹר, קוֹלוֹת שִׂמְחָה וְרֵיחַ עוּגוֹת טָרִיּוֹת.

אֲבָל לִפְנֵי כְּתִיבַת הַתְּנָאִים הָלְכוּ הָרַב יְהוֹשָׁעַ וַאֲנָשִׁים נוֹסָפִים לְהַזְמִין אֶת הֶחָזוֹן אִישׁ.

כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְבֵיתוֹ, רָאוּ דָּבָר מַפְתִּיעַ מְאוֹד.

בְּתוֹךְ הַחֶדֶר יָשְׁבוּ אִישׁ וְאִשָּׁה מְבֻגָּרִים, וְהֶחָזוֹן אִישׁ דִּבֵּר אִתָּם בְּרִצִינוּת גְּדוֹלָה.

"הַמּוּצָר הַזֶּה טוֹב לְמִכֹּר," אָמַר לָהֶם.

"וְעַל זֶה כְּדַאי לָקַחַת מְחִיר כָּזֶה.

וְהַמּוּצָר הַהוּא פָּחוֹת כְּדַאי..."

כָּךְ עָבְרוּ יַחַד מוּצָר אַחַר מוּצָר.

הַמַּמְתִּינִים עָמְדוּ מִן הַצַּד בְּשָׁקֶט.

דַּקָּה עֲבְרָה... וְעוֹד דַּקָּה...

עָבַר רֶבַע שָׁעָה... חֲצִי שָׁעָה...

וּלְבַסּוֹף – יוֹתֵר מִשָּׁעָה!

הֵם כְּבָר הִתְפַּלְּאוּ מְאוֹד.

מָה לַחָזוֹן אִישׁ וְלַחֲנוּיוֹת וּמְחִירִים?

אֲבָל אִישׁ מֵהֶם לֹא אָמַר מִלָּה.

הֵם חִכּוּ בְּסַבְלָנוּת.

לְהַאֲזָנָה לַסִּפּוּר בְּקוֹ "יְלָדִים בַּדֶּרֶךְ": חַיְגוּ 1700-111-220 וּבְחַרוּ אֶת מִסְפַּר הַסִּפּוּר הַמּוֹפִיעַ בְּעָנָן שֶׁמֵּעַל הַכּוֹתֶרֶת.

מאז הכניס את הקול של הרב לילדכם!
להצטרפות חייגו:
1700-111-220
מספר הקו ללא פרסומות!
במחיר קו אחד בלבד
פותחים את הקווים
לכל בני הבית!
שותפות בהחזקת הקו:
19 ₪ בלבד